

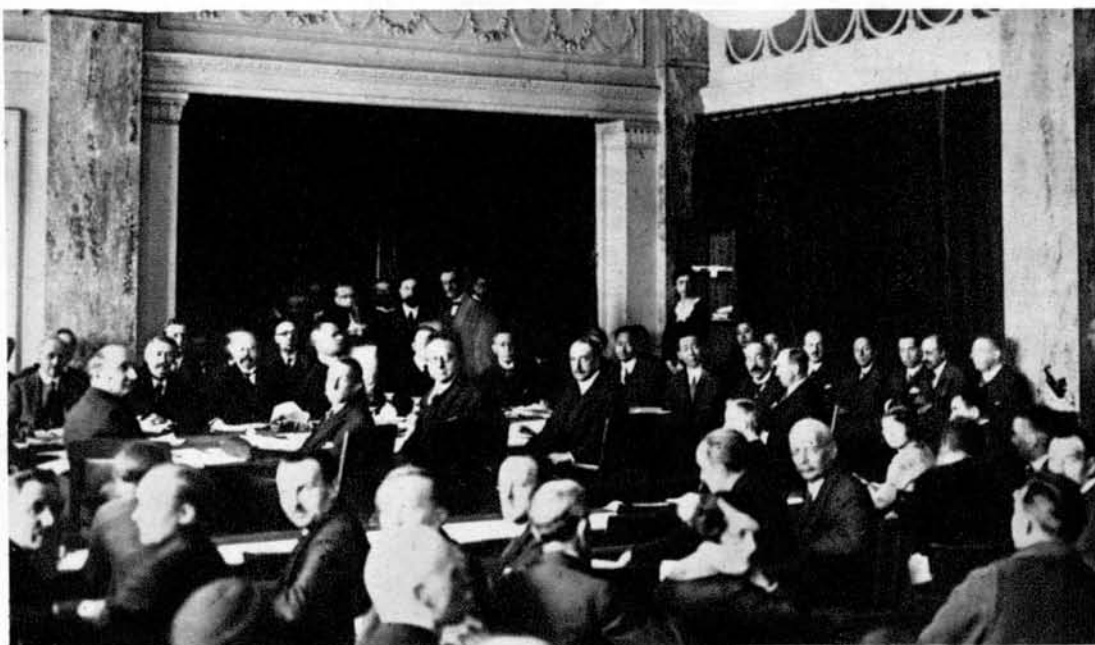
Ilustrirani Slovenec

Leto III * Tedenska priloga „Slovenca“ z dne 1. januarja 1927, številka 1 * Štev. 1

Iz spominov na ono avtonomijo, ki smo jo že imeli.

Zgoraj: Palača bivšega kranjskega deželnega zbora (sedaj slovenska univerza) v Ljubljani. — Spodaj: Sedanji „Ljudski dom“ v Ljubljani, kjer je zboroval kranjski deželni zbor od potresa do zgraditve deželnega dvorca. — Kranjski deželni zbor je bil zadnjega polstoletja pred vojno glasnik slovenskih teženj in v njem je slovenski narod najsijajneje dokazal svoje sposobnosti za avtonomijo, zato smo bili med vojno in prvo dobo po vojni vsi prepričani, da bo njegovo delo nadaljeval pokrajinski zbor združene in avtonomne Slovenije. Žal so nam pa po zaslugi centralistične ustave, za katero sta glasovali tudi stranki gg. Žerjava in Puelja, združeno Slovenijo zopet razbili in mesto avtonomnega pokrajinskega zbora smo dobili le — okrožne zbornice brez zadostnih kompetenc in brez finančnih sredstev.

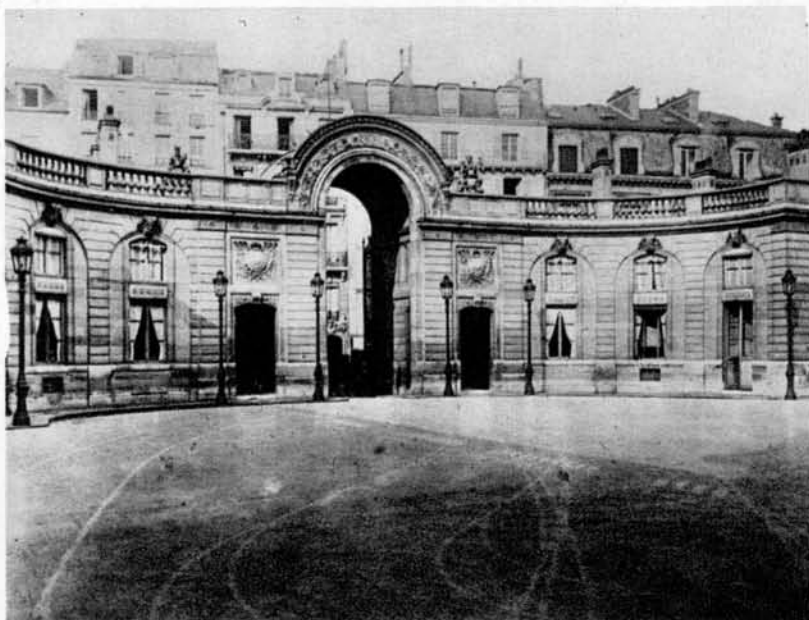
Pogled na zasedanje sveta Društva narodov v Ženevi

ki se je vršilo pred kratkim. Tudi to zasedanje je privedlo do novih zbližanj med narodi in državami tako, da je danes edina država v Evropi, ki moti mir — Italija.

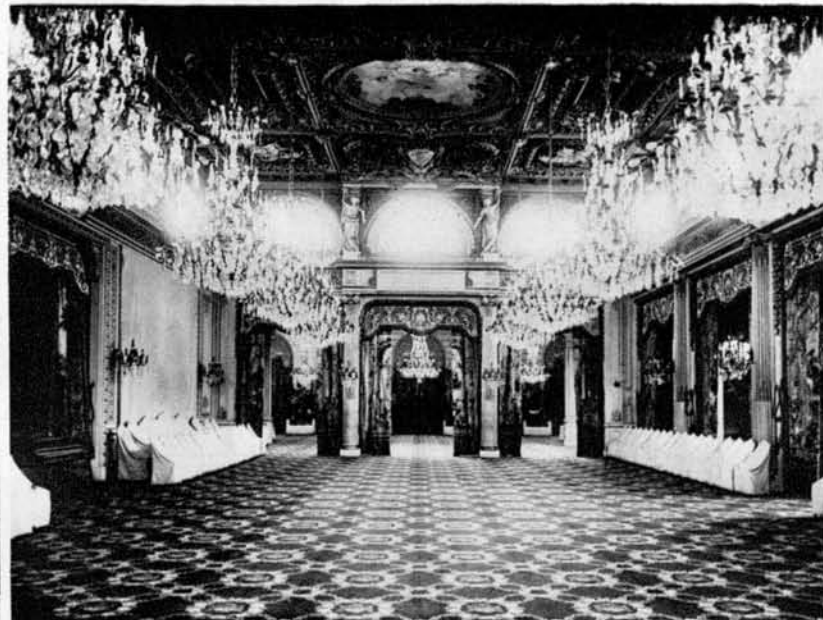

Aristid Briand

francoski zunanji minister, čigar uvidevna in miroljubna politika je privedla do pomirjenja med Francijo in Nemčijo.

Vhod v elizejsko palačo v Parizu
bivališče predsednika francoske republike.

Slavnostna dvorana v Eliseju.

Francija je nedvomno najiskrenejša prijateljica Slovencev in Jugoslovanov med vsemi velikimi narodi, zato bi morala naša zunanja politika, razen prijateljskega sporazuma z Bolgarijo in Rusijo, iskati najtesnejše zveze predvsem s Francijo, zlasti sedaj po popolnem polomu Niščičeve italofilske politike.

Hirohito

novi japonski cesar, ki je sedaj zasedel prestol po umrlem cesarju Jošihitu.

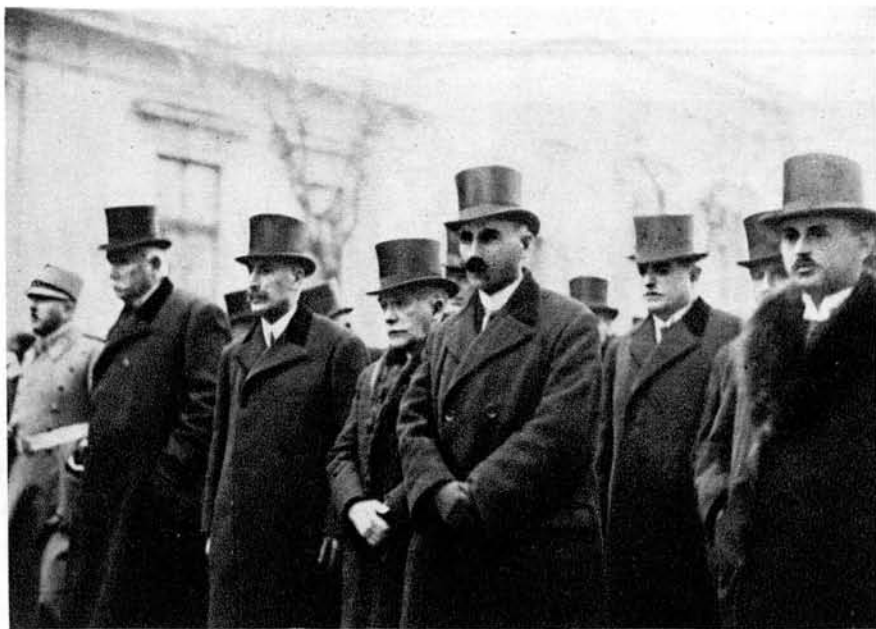
K vročim notranjim bojem med severno in južno Kitajsko:

Parada 10.000 vojakov kitajske severne armade pri Pekingu v navzočnosti mnogih inozemskih osebnosti.

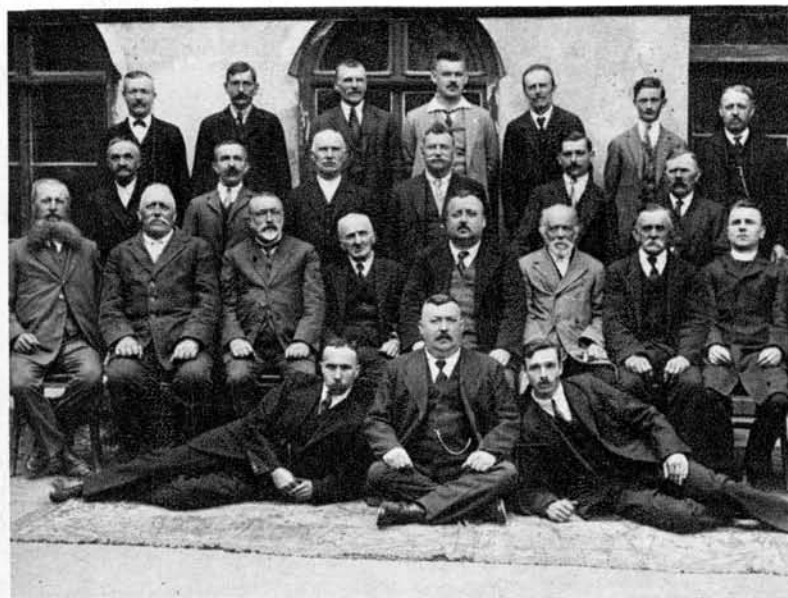
Zadnja slika N. Pašića

posneta dan pred njegovo smrtjo, dne 9. p. m. okrog 1 ure pop., ko je odhajal iz parlamenta.

Člani bivše Uzunovičeve vlade pri Pašičevem pogrebu.

Od leve na desno je videti gen. Trifunovića (vojna), Uzunovića, Trifunovića, (prosveta), Miletića (nar. zdravje), Vujičića (javna dela), Superino (pošte) in Perića (finance).

Občinski odbor mesta Radeče

z županom g. Pogačnikom v sredini, odbor je trdno v rokah SLS. — To je prvi mestni odbor Radeč, ki so bile povzdignjene v mesto lansko poletje.

K preganjanju naših prosvetnih društev v zaslužnjem Primorju.

Udeleženke tridnevnega izobražev. tečaja v Sv. Križu pri Vipavi l. 1922. Spredej v sredini sede dr. Besednjak, Šček in dr. Biteznik.

Slike k Slovenskemu biografskemu leksikonu

Dominkuš Ferdinand

(1829—1901), pravnik in politik.

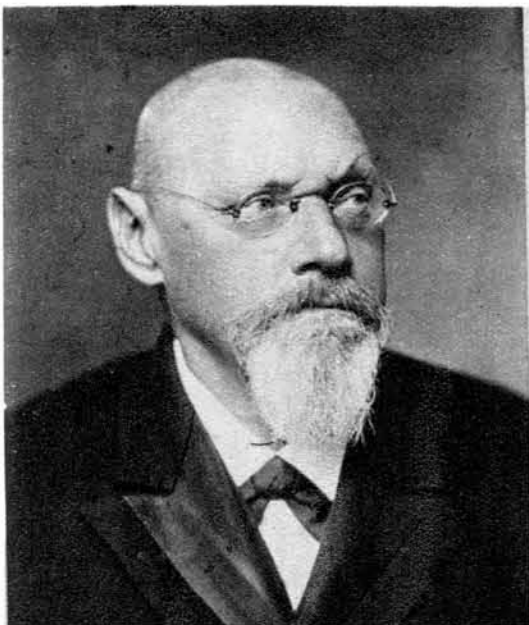

Adlešič Juro

(* 1884), odvetnik.

Naše slike k Slovenskemu biografskemu leksikonu.

Slike, ki jih objavljamo v tej rubriki, vzbujajo povsod veliko zanimanje in predstavljajo nedvomno že doslej največjo zbirko portretov znamenitih slovenskih mož, kar smo jih imeli Slovenci doslej. Premnogo teh portretov je bilo tu sploh prvič objavljenih. Naš cilj je seveda, objaviti slike vseh mož, ki so v leksikonu omenjeni. Zavedamo se, da bo to nemogoče, ker nam mnogo portretov sploh ni ohranjenih, oziroma so nam vsaj doslej neznani, vendar se uredništvo trudi zbrati kar največ mogoče. To je pa mogoče le s podporo vse javnosti, zato se vnovič obračamo na vse živeče, da nam pošljejo svoje slike in na vse, ki morda hranijo slike umrlih, da nam jih prepuste v svrhu reprodukcije. Iz 1. zv. leksikona namreč nima uredništvo nobene slike več, vendar mu jih manjka še 238, kajti dobiti nam jih ni bilo mogoče skoro polovico. Te dni je izšel II. zv. leksikona, zato začnemo v eni prihodnjih številkih že z objavo mož iz tega zvezka, vendar bomo objavili vmes še vedno tudi portrete k I. zv., ki jih dobimo naknadno.

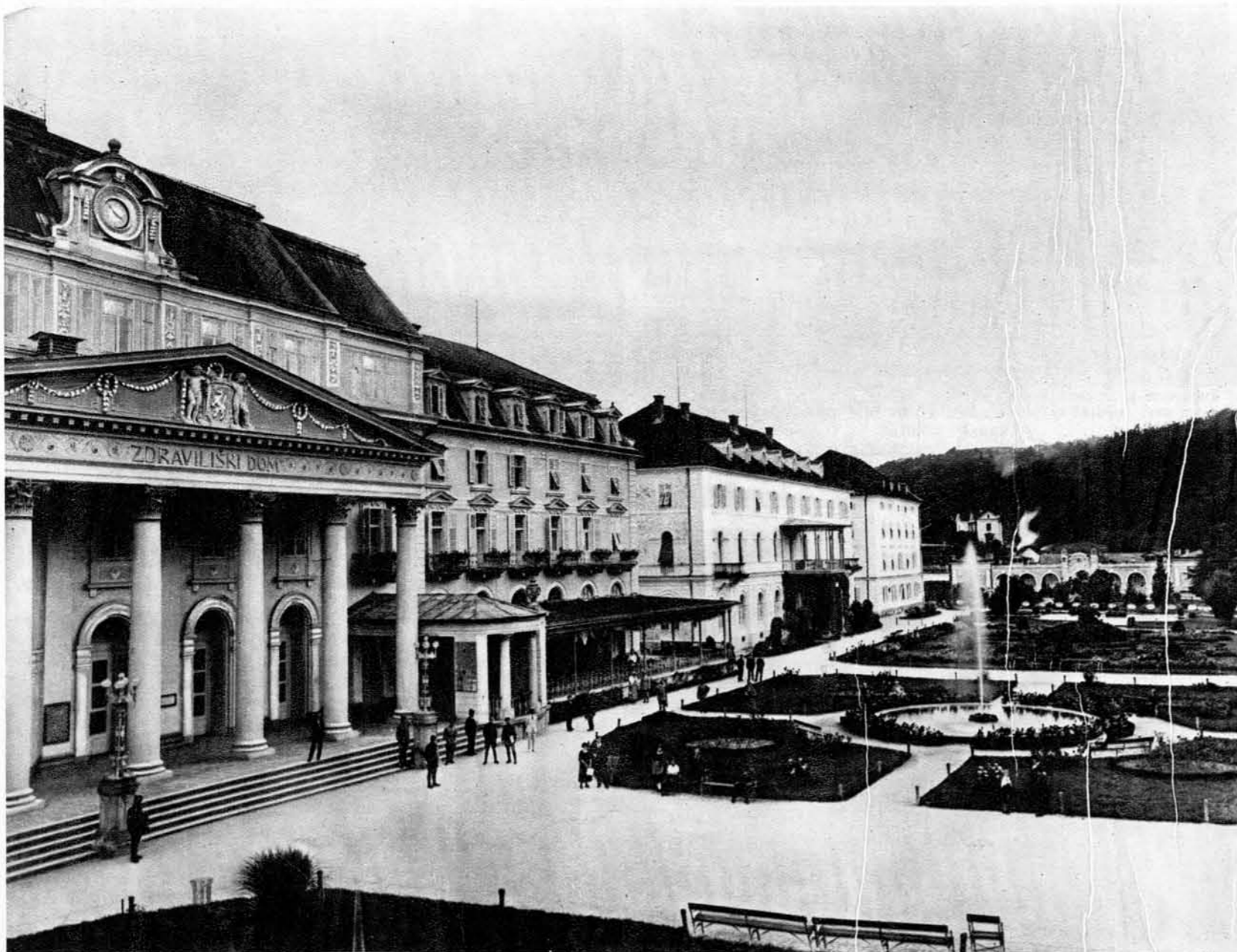
Franjo Šuklje

prvi kranjski deželni glavar SLS, za čigar glavarstva se je pričela popolna reorganizacija naše deželne uprave.

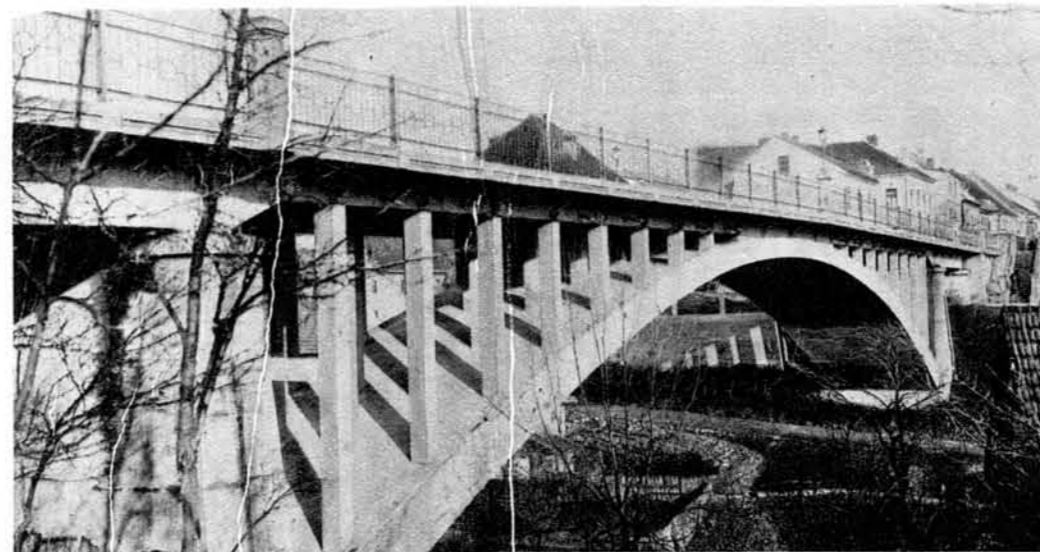
Most čez Savo pri Tacnu, ki ga je zgradil kr. dež. odbor l. 1909/10.

in je stal nad 160.000 zlatih kron. Po zaslugi SLS je bilo zgrajenih na Kranjskem samo od l. 1908.—1915. enajst velikih mostov, ki so stali okroglo 650.000 zlatih kron. Slika nam kaže tacenski most sedaj, ko ga zaradi močnih poškodb po povodnji popravljajo.

Pogled na znamenito zdravilišče Rogaška Slatina

del imovine bivše dežele Štajerske, ki predstavlja danes seveda milijonsko vrednost. Več kot samo po sebi umevno je, da bo morala država, ki se je teh stvari polastila, sedaj vse vrniti mariborskemu okrožnemu zboru, ki bo seveda prevzel tudi upravo zdravilišča v svoje roke ter zlomil strankarski teror, ki ga danes vodijo tam gotovi eksponenti SDS, ki so se pred par leti v svoji zagrizenosti prepričali celo — koncert našega pevskega društva „Ljubljanec“.

Most čez Dobljanko v Črnomlju, ki ga je zgradil kr. dež. odbor

l. 1911/12. in ki je stal 170.000 zlatih kron. — Po zaslugi SLS je zgradil dež. odbor v letih 1900.—1915. še mostove v Mojstrani, pri Straži, pri Zagorju, pri Vel. Laščah, pri Dobravi, pri Brodu, pod Peščenikom in pri Stepanji vasi, cestnih zgradb pa nad 50 večjih in nad 80 manjših.

Vodni nabiralnik vodovoda za Radovljico in okolico

ki ga je zgradil kr. dež. odbor l. 1907.—1909. in ki preskrbuje razen Radovljice še 7 vasi; stal je pa 170.000 zlatih kron. — Po zaslugi SLS je bilo zgrajenih v letih 1908.—1915. na Kranjskem 53 vodovodov za okroglo 25 milij. zlatih kron in ki preskrbujejo z vodo okroglo 120 vasi.

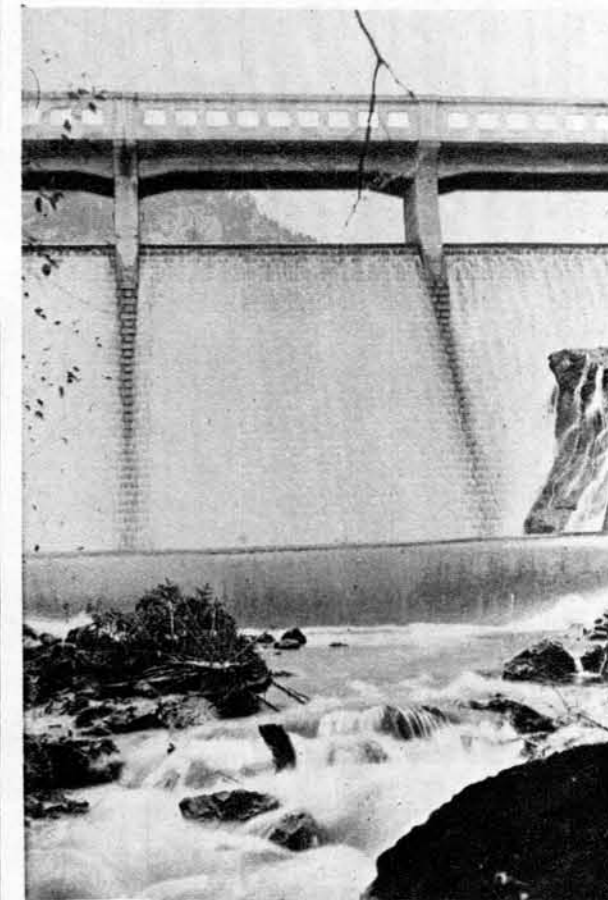
Slovensko narodno gledališče v Ljubljani

del imovine bivše dežele Kranjske, ki jo bo novi okrožni odbor zahteval seveda nazaj. Jasnó je, da bo moral dobiti okrožni zbor tudi vpliv na našo gledališko upravo, kjer tudi sedaj marsikaj ni v redu, o čemer homo pa še govorili.

34 m visok stolpni rezervoar vodovoda

v Kranju, ki ga je zgradil kr. dež. odbor leta 1909.—1911. in je stal 620.000 zl. kron. — Razen 53 vodovodov se je zgradilo po zaslugi SLS v navedenih letih še 26 vodnjakov, kapnic in napajališč.

Jez deželne elektrarne na Završnici.

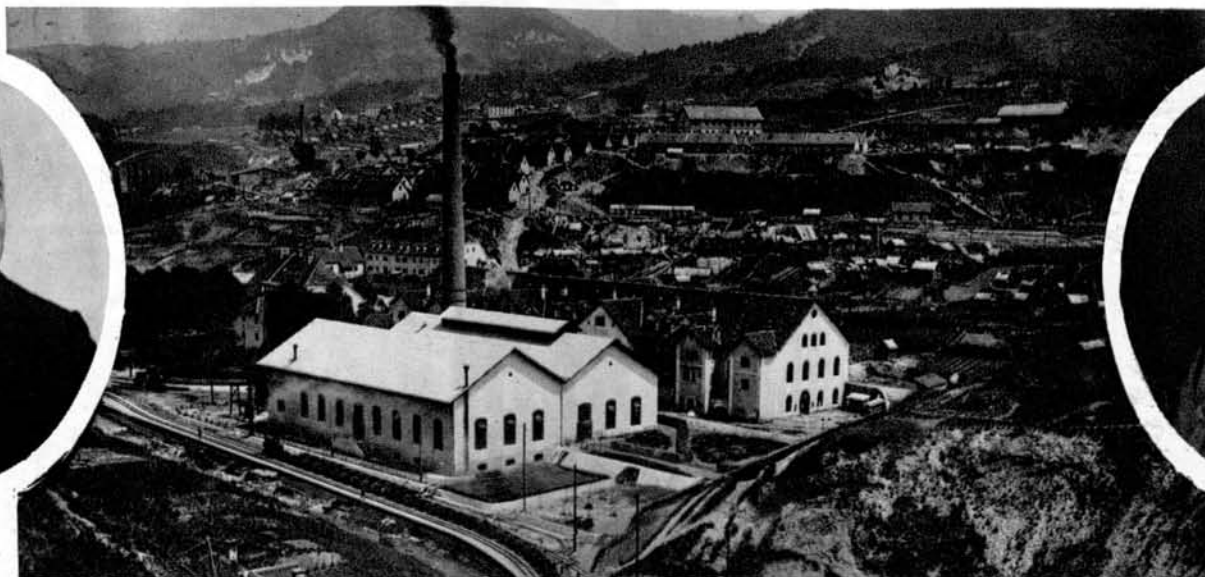
Završniška elektrarna, ki preskrbuje z elektriko danes skoro vso Gorenjsko, je najlepši dokument velikopoteznega dela SLS. Kdo se pa ne spomni pri tem tudi ogabne gonje reakcionarne „naprednjaštva“, ki je skušalo onemogočiti vse to ljudsko delo SLS.

Križem Slovenije

G. Vodusek

šol. ravnatelj v p.,
dolgoletni trbov.
župan, ki se je naj-
več trudil za pov-
zdigo Trbovelj
v trg.

K povzdigi Trbovelj v trg:

Kompleks rudniških kolonij, spredaj stara elektrarna, ki pa ne obratuje več.

I. Sitter

sedanji trbovelj-
ski župan, prvi
po vojni, poprej
so gospodarili
vedno le gerenti.

Zanimiva slovenska zgodovinska drobfina

Veržejski strelci leta 1926. s poveljnikom g. Seršenom (X) in z novo zastavo.

Slika na desni: Četni tambor I. Štefanec, najstarejši član garde, ki vrši to službo že 45 let; poleg njega kabinetni dekreti cesarja Leopolda II. in cesarice Marije Terezije ter zastava iz l. 1685.

Veržejski strelci leta 1887. s tedanjim poveljnikom M. Zelenko in z zastavo iz leta 1685.

Veržejski strelci, sedaj „Trška uniformirana garda v Veržeju“, čigar zgodovina je zelo burna in ki sega celo v 9. stoletje p. Kr., so se borili proti Avarom, Madžarom, Turkom, Krucom in nazadnje ob preobratu proti madžarskim boljševikom. O njih zgodovini je obširno poročal „Slovenec“ dne 27. avgusta 1926, ob priliki blagoslovitve nove zastave. Garda je popolnoma vojaško organizirana, formirana v stotnijo po vojaškem vzorcu in ima tudi en vod konjenice.

SLOVENIJA: „Kje sta moj stari red in blagostanje, odkar mi gospodari sestra Centrala! Komaj da životarim od — miloščine, ki mi jo dajejo Centrala in njeni kavalirji!“

Popravek in pojasnilo.

V št. 50. lanskega tejnika „Ilustr. Slovenca“ sta se nam primerili dve jako neprijetni pomoti. Na prvi strani smo objavili sliko Sv. Lucije pri Tolminu, a pod njo stoji, da je to Tolmin, na 6. strani stoji pa pod sliko srca pijanca, da je to zdravo srce in obratno. Onim, ki pismeno in ustmeno škodoželjno junajijo zaradi te pomote, tole pojasnilo:

Sliko, ki smo jo objavili na prvi strani, smo prejeli iz Gorice. Na njenem hrbtu ni stalo prav nič

drugega, nego s svinčnikom zapisano „Tolmin“ in tudi spremnega dovisa ni bilo nobenega. Nihče ne more zahtevati od urednika vsevednosti in jasno je, da se je moralo uredništvo pač zanesti na navedeno označbo slike.

Glede zamenjave podpisa pod obema slikama srca bi imeli priložnosti to, da bo to vsak, ki pozna komplicirani tehnični postopek pri izdelavi lista, lahko razumel in tudi oprostil, saj se tudi drugim poobnim listom ponovno primeri kaj takega. V veliki večini slučajev je taka zamenjava evidentna ter jo lahko prav vsak neškodželjni bralec sam opazi in popravi,

kadar pa tega že na oči ni mogoče, pa popravimo sami v „Slovencu“. — Uredništvo.

Živčno bolni in oslabei, od duševnega in telesnega dela izmučeni, rabite Lecithin kroglice z železom! Stekleničica 24 Din. Izdeluje in razpošilja z natančnim navodilom samo: **Lekarna Mr. Stanko Hočevar, Vrhnika 23** (dobe se tudi v lekarni pri sv. Roku v Šiški).

Občinstvo bere najnovejša poročila „Slovenca“ pred našo upravo v Ljubljani (na levi, Kopitarjeva ul. 6) in v Mariboru (na desni, Koroška cesta 1). Tam se sprejema tudi naročnina za „SLOVENCA“, ki stane četrletno le 60 Din z dostavo na dom.

Bakrofisk Jugoslovanske fiskarne v Ljubljani